

A nemzeti levéltárak előtt álló kihívások a XXI. században

Dr. Mikó Zsuzsanna

Újvidék, 2019. április 10.

A nemzeti levéltárak előtt álló kihívások

Hága 2016. június

1. e-Archiving
2. Adatvédelem
3. Benchmarking
4. Levéltárak pozíciója
5. Levéltári fejlesztések, kutatások pl. Big Data
6. EU-s projekteken való részvétel
7. Kommunikáció

ICA Program Bizottsága

Elektronikus iratok kezelése és megőrzése

(Digital recordkeeping)

Jó állam (Good governance, beleértve az információs szabadság elvét)

Állományvédelem és vészhelyzeti tervezés

(Preservation and emergency planning)

Hozzáférés és tájékoztatás (Access and outreach)

The National Archives

2017

BIZALOM

Az emberek és az intézmények bíznak a levéltári anyag hitelességében, biztonságos megőrzésében és használatában.

HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A levéltárak fejlesztik és gazdagítják a társadalmat intellektuálisan, kulturálisan és gazdaságilag.

NYITOTTSÁG

A levéltárak a tudás szabadságának elvét képviselik, és mindenki számára nyitottak.

National Archives and Records Administration

2018-2022

1. A hozzáférés megkönnyítése (Make Access Happen)
2. Kutató- és ügyfélszolgálat fejlesztése (Connect with Customers)
3. Legitimáció növelése (Maximize NARA's Value to the Nation)
4. Humán erőforrás fejlesztése (Build our Future Through our People)

Szolgáltató levéltár fogalma 2008-2012

A szolgáltató levéltár az információs és kommunikációs technológia eszközeinek és eljárásainak alkalmazásával biztosítja a papíralapú és az elektronikus iratokban felhalmozott ismeret- és tudásanyag mindenkori elérhetőségét, időtől és tértől függetlenül.

MNL küldetésnyilatkozata

1. A Magyar Nemzeti Levéltár a 21. század modern közlevéltára kíván lenni.
2. Célul tűzi ki, hogy gyűjteménye képes legyen megjeleníteni és dokumentálni a nemzet írott örökségét.
3. Segíteni kívánja a demokrácia fenntartását, az állam működésének átláthatóságát.
4. Igazodási pontként kíván megjeleníteni az állampolgárok számára a társadalomban betöltött szerepüket illetően.

MNL küldetésnyilatkozat

5. Az információs társadalom releváns és nélkülözhetetlen memória-intézményévé kíván válni.

- Ehhez képesnek kell lennie elektronikus iratokat átvenni, hosszútávon megőrizni és használatra bocsátani.
- Magas színvonalú informatikai rendszerével a központi közigazgatás szolgáltatásaihoz kell kapcsolódnia.
- Hagyományos iratanyagaink tömeges digitalizálása és elérhetővé tétele révén online kapcsolódnai kíván a hazai és európai tartalomszolgáltatók kínálatához.

MNL küldetésnyilatkozat

6. Arra törekszik, hogy gyors és hatékony hozzáférést biztosítson a közfeladatok ellátása során hozott döntések dokumentumaihoz.
7. A levéltári iratanyag hiteles, megbízható kezelésén keresztül garantálni kívánja az állam demokratikus intézményrendszerének integritását.
8. A levéltári anyag rendezésén, segédletekkel és adatbázisokkal való ellátásán keresztül, továbbá az iratanyag tömeges digitalizálásával bővíteni kívánja a tudományos és magáncélú kutatások feltételrendszerét.

MNL küldetésnyilatkozat

9. Programjaival felkelti az igényt közös történetünk és elődeink tapasztalatainak megismerésére.

10. Aktív szereplője kíván lenni a szakmai képzésnek és közéletnek, használója a nemzetközi levéltári közösség eredményeinek, és hozzá kíván járulni a közösségi tudás gyarapításához.

MNL középtávú stratégiája 2012-2014

Átfogó célok:

1. Gyűjteményfejlesztés: levéltári anyag kifejezőerejének növelése. (köz- és magániratok aránya)
2. Elektronikus levéltár: elektronikusan keletkezett és digitalizált dokumentumok kezelése, országos kompetenciaközpont kialakítása.
3. Használat: a levéltári anyag hozzáférhetővé tétele a legszélesebb körben.
4. Nyitottság: közönségkapcsolati tevékenység és a szolgáltatások fejlesztése, vonzó, együttműködésre kész arculat kialakítása.
5. Fenntarthatóság: hosszú távon fenntartható szervezeti, pénzügyi, szolgáltatási és infrastrukturális környezet kialakítása.

Jövőkép

Mennyiségileg többet

Minőségileg jobbat

Minél gyorsabban

Levéltáros vagy algoritmus?

2013. szeptember Carl Benedikt Frey és Michael A. Osborne: The Future of Employment

Milyen valószínűséggel veszik át az algoritmusok az emberek munkáját 2033-ra?

702 szakma

Telemarketings, biztosítási üzletkötő 99 %

Régész 0.7 %

Levéltáros 76 %

**Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!**